

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **A. M.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**, se sídlem 30. dubna 1682/24, Ostrava, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. února 2018 č. j. KRPT-26949-57/ČJ-2018-070022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. dubna 2018 č. j. 20 A 10/2018 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Dne 29. ledna 2018 se žalobce dostavil na policii, předložil doklad vydaný italským ministerstvem vnitra a požádal o azyl. Policie zjistila, že žalobce přicestoval do České

republiky z Itálie, kde byl umístěn v záchytném středisku. Při osobní prohlídce byl u žalobce nalezen padělaný italský doklad na jméno M. J., nar. X, státní příslušnost Nigérie. Žalobce uvedl, že doklad si v jeho batohu zapomněl jeho bratr, který je stále v Itálii, žalobce o dokladu nevěděl. Dále bylo zjištěno, že žalobci v listopadu roku 2016 skončilo povolení k pobytu v Itálii a jeho žádost o prodloužení pobytového oprávnění byla zamítnuta.

[2] Při podání vysvětlení žalobce uvedl, že se na policii dostavil proto, aby mu ukázali cestu do Rakouska, kam jel navštívit bratra. Jeho cílem byla Vídeň. Cestou ale usnul a probudil se v České republice. Na otázku, proč měl koupený cestovní lístek do Prahy, žalobce odpověděl, že se v lístcích nevyzná a koupil mu jej bratr. Žalobce nechtěl žádat v České republice o azyl, na policii muselo dojít k nedorozumění. Po návštěvě u bratra se žalobce chtěl vrátit do Itálie, má tam práci v restauraci Vincenza a chtěl by si vyřídit povolení k pobytu. K České republice nemá žádné vazby.

[3] Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. ledna 2018 č. j. KRPT-26949-42/ČJ-2018-070022 byl žalobce zajištěn na 30 dnů podle § 129 odst. 1 ve spojení s odst. 3, 4 a 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem předání do Itálie podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“).

[4] Dne 1. února 2018 zahájilo Ministerstvo vnitra postup předání žalobce do Itálie. Lhůta, kterou měla Itálie pro odpověď na výzvu k přijetí žalobce zpět, marně uplynula dne 15. února 2018, v souladu s článkem 25 odst. 2 nařízení Dublin III se tak předpokládal její souhlas.

[5] Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví bylo zajištění žalobce prodlouženo na dobu nezbytnou k pokračování přípravy předání žalobce podle nařízení Dublin III o dalších 30 dnů, tedy do 29. března 2018. Žalovaný neshledal žádné překážky předání žalobce do Itálie. Užití některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování nepřicházelo dle názoru žalovaného v úvahu, neboť žalobce neměl na území České republiky hlášený pobyt a nežijí zde žádní jeho příbuzní či známí, přicestoval bez vědomí úřadů a nedisponuje téměř žádnými finančními prostředky. Žalovaný dále zdůraznil, že žalobce nemá cestovní doklad a neovládá český jazyk. Nemůže opustit Českou republiku, aniž by přitom porušil právní předpisy. Jeho dobrovolný návrat do Itálie je tak prakticky vyloučen.

[6] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného o prodloužení zajištění zamítl Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem. Neshledal důvodnou námitku, že se žalovaný nezabýval otázkou vážného nebezpečí útěku žalobce jakožto podmínkou pro prodloužení zajištění. Krajský soud poukázal na skutečnost, že žalobce má být předán do Itálie, tedy státu, který přímo nesousedí s Českou republikou, což je jednou ze situací, kterou zákon o pobytu cizinců označuje za vážné nebezpečí útěku cizince. Dále

pokračování

krajský soud přisvědčil názoru žalovaného, že dobrovolný návrat žalobce do Itálie není pravděpodobný, neboť sám uvedl, že cílem jeho cesty bylo Rakousko.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[7] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Trval na tom, že žalovaný se ve skutečnosti s otázkou vážného nebezpečí útěku nevypořádal. Části odůvodnění, na které odkázal krajský soud, se týkaly možnosti uložení zvláštních opatření za účelem vycestování, nikoli vážného nebezpečí útěku. Dle názoru stěžovatele žalovaný vycházel ze zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 15. prosince 2015.

[8] Pro případ, že by žalovaný posuzoval nebezpečí útěku stěžovatele a možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování společně a hodnotil přitom stejná kritéria, stěžovatel označil jeho hodnocení za nesprávné a nedostatečné. Žalovaný nezohlednil, že stěžovatel se bezprostředně po příjezdu do České republiky přihlásil dobrovolně na policii, nesnažil se skrývat a vyjádřil úmysl svou pobytovou situaci řešit. Z jednání stěžovatele po příjezdu do České republiky tedy v žádném případě nelze usuzovat, že by se skrýval, vyhýbal se spolupráci se žalovaným či svévolně opustil Českou republiku.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti jen odkázal na svá předešlá podání.

[10] Ze spisu předloženého krajským soudem Nejvyšší správní soud zjistil, že dne 22. března 2018 proběhl transfer stěžovatele ze Zařízení pro zajištění cizinců na mezinárodní letiště Václava Havla, odkud byl stěžovatel téhož dne předán do Itálie. Zajištění stěžovatele tedy bylo ukončeno, což by v souladu s § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném ke dni zahájení řízení o kasační stížnosti, mělo vést k zastavení řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud se nicméně (stejně jako v řízení vedeném pod sp. zn. 5 Azs 109/2018, jehož předmětem je rozhodnutí o prvotním zajištění stěžovatele) rozhodl vyčkat na rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-704/17 *D. H. proti Ministerstvu vnitra*, respektive rozhodnutí Ústavního soudu ve věci vedené pod sp. zn. Pl. ÚS 41/17. Předmětem těchto řízení totiž byla (v případě řízení před Soudním dvorem EU stále je) otázka, zda je zastavení soudního řízení o přezkumu zajištění cizince z důvodu ukončení zajištění v souladu s unijním právem a ústavním pořádkem České republiky. Usnesením ze dne 26. června 2018, č. j. 6 Azs 157/2018 - 20 proto Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti přerušil.

[11] Nálezem ze dne 27. listopadu 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/14, veřejně vyhlášeném dne 10. prosince 2018, Ústavní soud zrušil § 169r odst. 1 písm. j) a § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, jakož i § 46a odst. 9 a § 73 odst. 8 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Nejvyšší správní soud proto usnesením ze dne 14. prosince 2018, č. j. 6 Azs 157/2018 - 22 vyslovil, že se v řízení pokračuje.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[13] Podmínky pro zajištění cizince za účelem předání do jiného členského státu Evropské unie podle nařízení Dublin III upravuje § 129 zákona o pobytu cizinců. V této věci jsou relevantní především jeho první, čtvrtý a šestý odstavec: *(1) Nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky. (4) Policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území. (6) Policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. Zvláštními opatřeními za účelem vycestování jsou povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu a zdržovat se tam, finanční záruka nebo povinnost cizince osobně se hlásit na policii ve stanovené době (§ 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců).*

[14] Žalovaný v rozhodnutí o prodloužení zajištění zohlednil, že stěžovatel pobýval na území České republiky jen krátkou dobu a nemá zde žádné příbuzné, že nemá v České republice povolen pobyt a přicestoval bez vědomí úřadů, nemá finanční prostředky na složení finanční záruky či zajištění vlastního ubytování a stravy a bez potřebných dokladů není schopen si nějaké peníze opatřit, nemůže Českou republiku legálně opustit, úmyslně opustil Itálii, a pravděpodobně tak nebude čekat na výkon rozhodnutí o svém předání.

[15] Rozsudkem ze dne 28. února 2019, č. j. 5 Azs 109/2018 - 31 zamítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele proti rozhodnutí o prvotním zajištění (ze dne 31. ledna 2018, č. j. KRPT-26949-42/ČJ-2018-070022, viz výše bod [3]). Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí konstatoval, že otázka vážného nebezpečí útěku stěžovatele je spojena s posouzením využití zvláštních opatření za účelem vycestování a rovněž s posouzením přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zajištění do soukromého a rodinného života stěžovatele. S ohledem na to, že stěžovatel nemá na území České republiky hlášen trvalý pobyt, nedisponuje finančními prostředky, opustil Itálii bez platného cestovního dokladu, koupil si jízdenku na vlak do Prahy, ačkoli tvrdil, že měl namířeno do Vídně, nejprve vyjádřil úmysl požádat o mezinárodní ochranu a následně to popřel, a pohyboval

pokračování

se po Evropské unii bez jakéhokoli pobytového oprávnění, Nejvyšší správní soud přisvědčil obavě žalovaného, že by stěžovatel mohl dokončit původně zamýšlenou cestu do Rakouska a zmařit tak připravované předání, a že tak v jeho případě hrozí vážné nebezpečí útěku. Stejně okolnosti vyloučily i nahrazení zajištění některým z mírnějších opatření. Nejvyšší správní soud též konstatoval, že *„skutečnost, že se stěžovatel dobrovolně přihlásil na služebně Policie ČR, není způsobila ovlivnit, že jeho předchozí rozporuplné jednání zavadalo žalované oprávněnou příčinu domnívat se, že by při jeho ponecháním na svobodě mohl být zmařen výkon předání do příslušného státu.“*

[16] K tomu lze doplnit, že stěžovatel se sice přihlásil na policii dobrovolně, avšak nikoli za účelem řešení své pobytové situace, ale proto, aby zjistil, jak se dostat do Rakouska, jak sám uvedl při podání vysvětlení.

[17] V rozsudku ze dne 31. července 2013, č. j. 1 As 90/2011 - 124, č. 2936/2013 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„rozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění. Cizinec je s předchozím rozhodnutím o zajištění i s obsahem spisového materiálu detailně seznámen, proto není nezbytné okolnosti týkající se vydání rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění detailně znovu popisovat; postačí stručné shrnutí dosavadního průběhu řízení a uvedení důvodů, pro které byl cizinec původně zajištěn. Za nezměněných skutkových okolností budou důvody pro trvání zajištění zpravidla shodné, jako byly důvody popsány v prvním rozhodnutí o zajištění cizince, proto na něj postačí v odůvodnění v podrobnostech odkázat a není nutno opětovně zevrubně popisovat důvody dle § 124 odst. 1 zákona, které správní orgán přiměly k tak zásadnímu opatření, jakým je zajištění cizince“* (srov. též rozsudky ze dne 31. března 2013, č. j. 1 As 71/2012 - 46 a ze dne 10. dubna 2014, č. j. 2 As 115/2013 - 59). Rozhodnutí o prodloužení zajištění je tak třeba přezkoumávat ve vazbě na rozhodnutí o zajištění a posoudit, zda se zaměřilo především na aktualizaci skutkových okolností a potřebu prodloužení zajištění (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. dubna 2017, č. j. 2 Azs 82/2017 - 25 a ze dne 28. dubna 2017, č. j. 5 Azs 81/2017 - 28).

[18] Proto není vadou rozhodnutí o prodloužení zajištění, že se žalovaný podrobně nevěnoval všem okolnostem, které jej vedly k vydání rozhodnutí o zajištění stěžovatele, ani že výslovně nezmínil „vážné nebezpečí útěku“. Jak vyplývá z rozsudku č. j. 5 Azs 109/2018 - 31, skutečnosti odůvodňující závěr o vážném nebezpečí útěku stěžovatele jsou totožné s těmi, které vylučují užití zvláštních opatření za účelem vycestování. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nenamítal, že by se okolnosti, z nichž žalovaný vycházel, v mezidobí od vydání rozhodnutí o zajištění jakkoli změnil, lze uzavřít, že rozhodnutí o prodloužení zajištění je odůvodněno dostatečně. Žalovaný totiž zmínil to klíčové, tedy důvod prodloužení doby zajištění stěžovatele o dalších 30 dnů, jímž bylo probíhající řízení o předání stěžovatele do Itálie podle nařízení Dublin III.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že prodloužení zajištění stěžovatele bylo opodstatněné. Kasační stížnost tudíž není důvodná a Nejvyšší

správní soud ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[20] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[21] Žalobci byl usnesením krajského soudu ze dne 27. března 2018, č. j. 20 A 10/2018 - 11 ustanoven zástupcem advokát. Odměnu za zastupování v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s., věta první za středníkem). Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby spočívající v sepsu a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“)], za něž mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 3 400 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce žalobce není plátcem daně z přidané hodnoty, jedná se o konečnou výši jeho odměny. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu